

การแก้ไขปัญหาน้ำเสีย

เทศบาลตำบลท่าขนอนยาง

**¹ อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม**

ข้อมูลทั่วไป

ที่ตั้ง: ม.4 ถนนดินนาบนนท์ 213 มหาสารคาม-กันทรวิชัย ตำบลท่าวงออนยาง
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

พื้นที่ทั้งหมด 38.62 ตารางกิโลเมตร ติดกับมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มีแม่น้ำชีไหลผ่านระยะทางประมาณ 10 กิโลเมตร

ประชากรตามทะเบียนราษฎรจำนวน 8,946 ราย ประชากรแฝงประมาณ
30,000 คน/ปี หอพัก จำนวน 450 แห่ง ร้านอาหารจำนวน 170 ร้าน

สภาพปัญหา

เทศบาลตำบลท่าขอนยางมีปัญหาเรื่องน้ำเสียไหลลงสู่แม่น้ำชี, และไหลลงสู่รางน้ำสาธารณะและพื้นที่ทางเกษตรของประชาชนในเขตพื้นที่ ซึ่งเกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การทำการเกษตรนาข้าว และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

พื้นที่ปัญหาน้ำเสียในเขตเทศบาลตำบลท่าขอนยาง แบ่งเป็น 3 เส้นทางดังต่อไปนี้

พื้นที่สีแดง บริเวณกุดน้ำใส บ้านท่างอนยาง หมู่ที่ 4

- รองรับน้ำเสียจากหอพัก/สถานประกอบการรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, บ้านท่างอนยาง หมู่ที่ 1, 4 และหมู่ที่ 11 ประมาณ 3,103 ลบ.ม./วัน สภาพน้ำเสียสีดำ มีกลิ่นเหม็นมาก
- พื้นที่ทั้งหมดจำนวน 23 ไร่ พื้นที่รับน้ำประมาณ 10 ไร่ ปัจจุบันน้ำเสียไหลลงสู่ลำรางสาธารณะและไร่นาชาวบ้านระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่บ้านท่างอนยาง หมู่ที่ 4, บ้านวังหว้า หมู่ที่ 6, บ้านดอนยม หมู่ที่ 7 และบ้านปอแดง ตำบลงามแตงพัฒนา

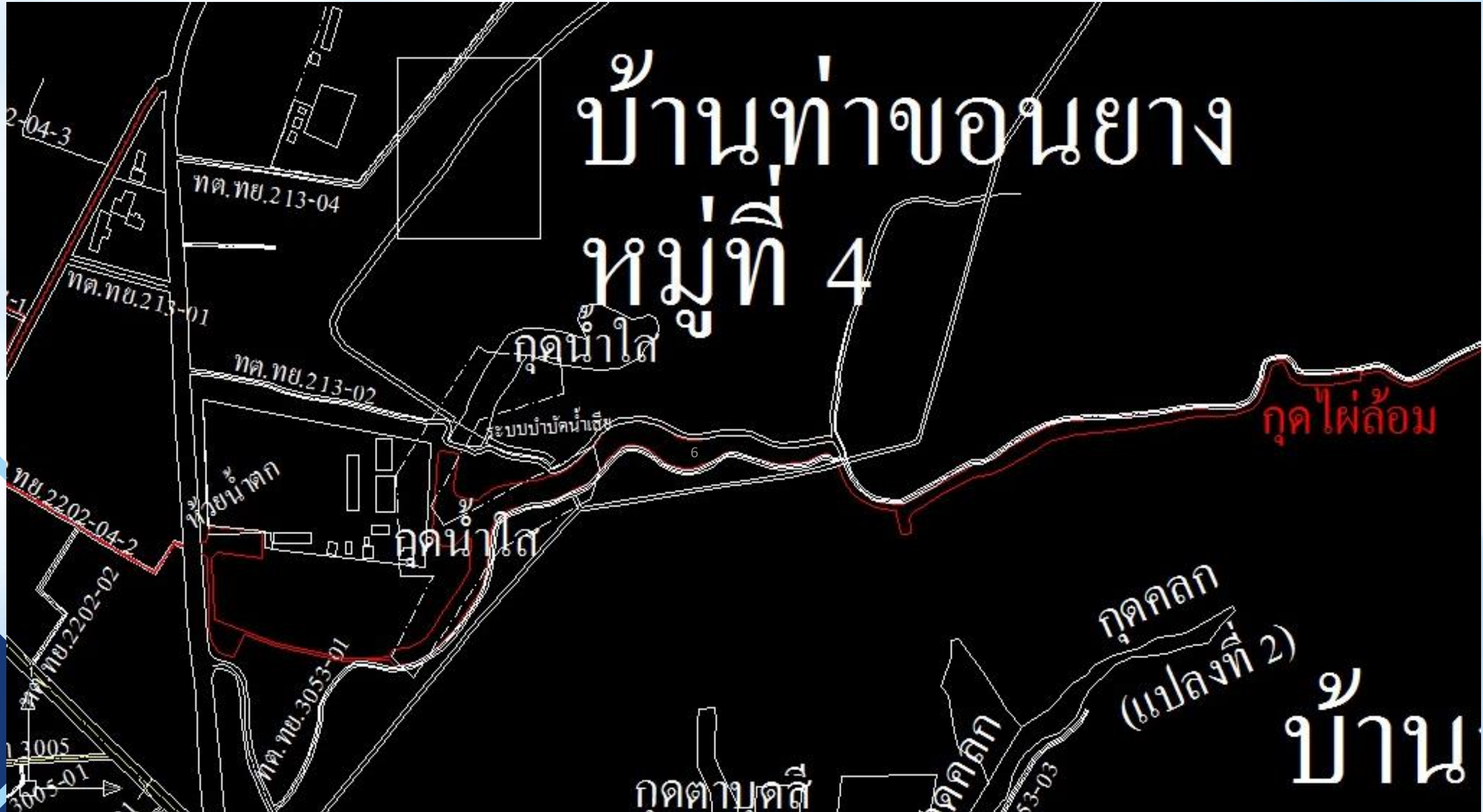

พื้นที่สีแดง บริเวณกุดน้ำใส บ้านท่างอนยาง หมู่ที่ 4

- รองรับน้ำเสียจากหอพัก/สถานประกอบการรอบมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, บ้านท่างอนยาง หมู่ที่ 1, 4 และหมู่ที่ 11 ประมาณ 3,103 ลบ.ม./วัน สภาพน้ำเสียสีดำ มีกลิ่นเหม็นมาก
- พื้นที่ทั้งหมดจำนวน 23 ไร่ พื้นที่รับน้ำประมาณ 10 ไร่ ปัจจุบันน้ำเสียไหลลงสู่ลำรางสาธารณะและไร่นาชาวบ้านระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่บ้านท่างอนยาง หมู่ที่ 4, บ้านวังหว้า หมู่ที่ 6, บ้านดอนยม หมู่ที่ 7 และบ้านปอแดง ตำบลงามแตงพัฒนา

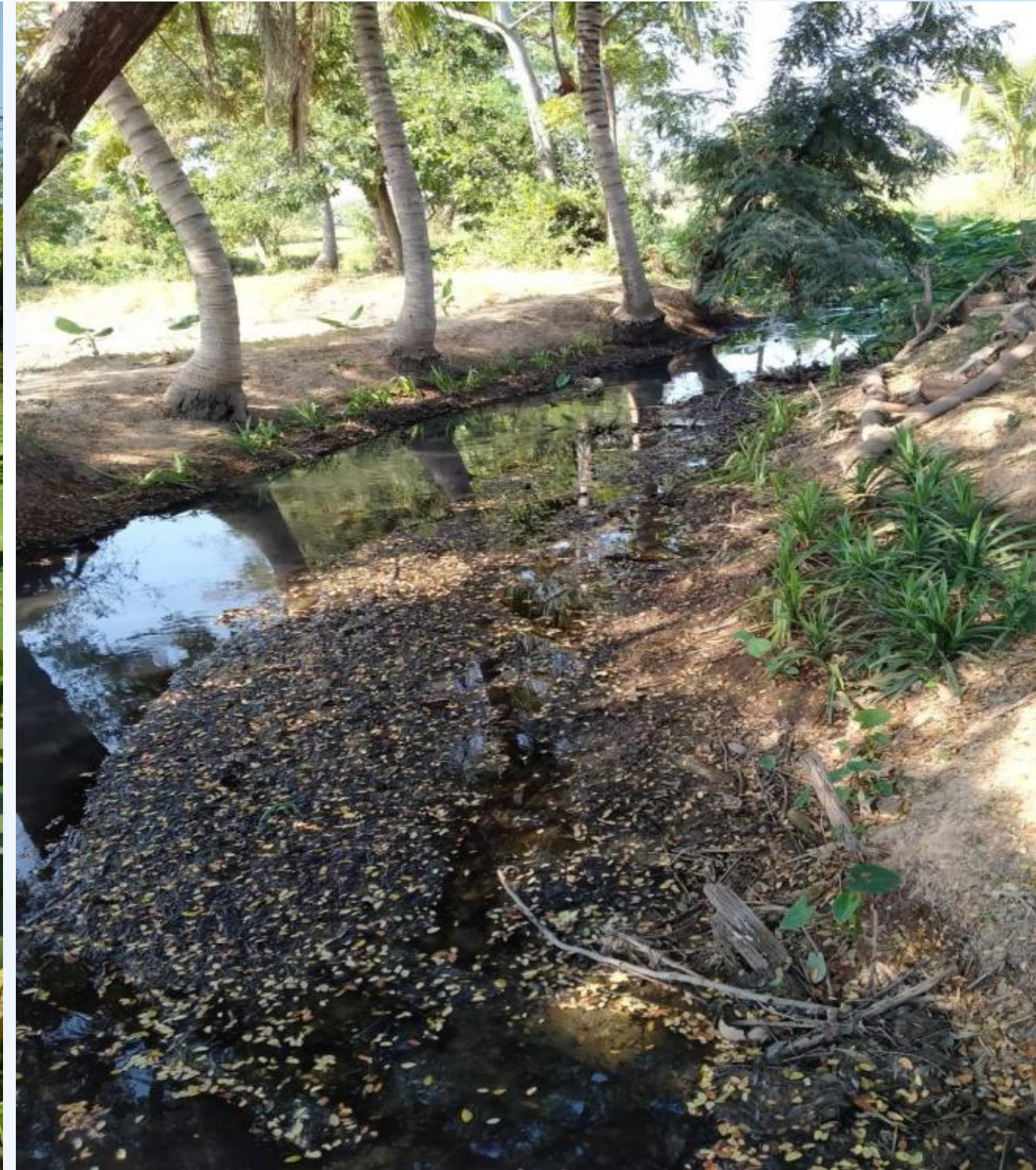
1

พื้นที่สีแดง บริเวณกุดน้ำใส บ้านท่าขอนยาง หมู่ที่ 4

7

พื้นที่สีแดง บริเวณกุดน้ำใส บ้านท่าวงอนนยาง หมู่ที่ 4

1

พื้นที่สีแดง บริเวณกุดน้ำใส บ้านท่าวงอนนยาง หมู่ที่ 4

2

พื้นที่สีเหลือง หนองต้นบ้าน บ้านท่าวงอนยาง หมู่ที่ 3

- อยู่ติดกุดตาไหล ไหลลงสู่ห้วยเหือ ชุมชนบ้านท่าวงอนยาง หมู่ที่ 3
- พื้นที่รับน้ำประมาณ 30 ไร่
- มีน้ำเน่าเสียจากชุมชนไหลลงสู่แหล่งน้ำ ส่งผลต่อสัตว์ที่อาศัยในแหล่งน้ำ และประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากสภาพน้ำเน่าเสียที่ส่งกลิ่นเหม็น

2

พื้นที่สีเหลือง หนองต้นบ้าน บ้านท่าวงอนงาย หมู่ที่ 3

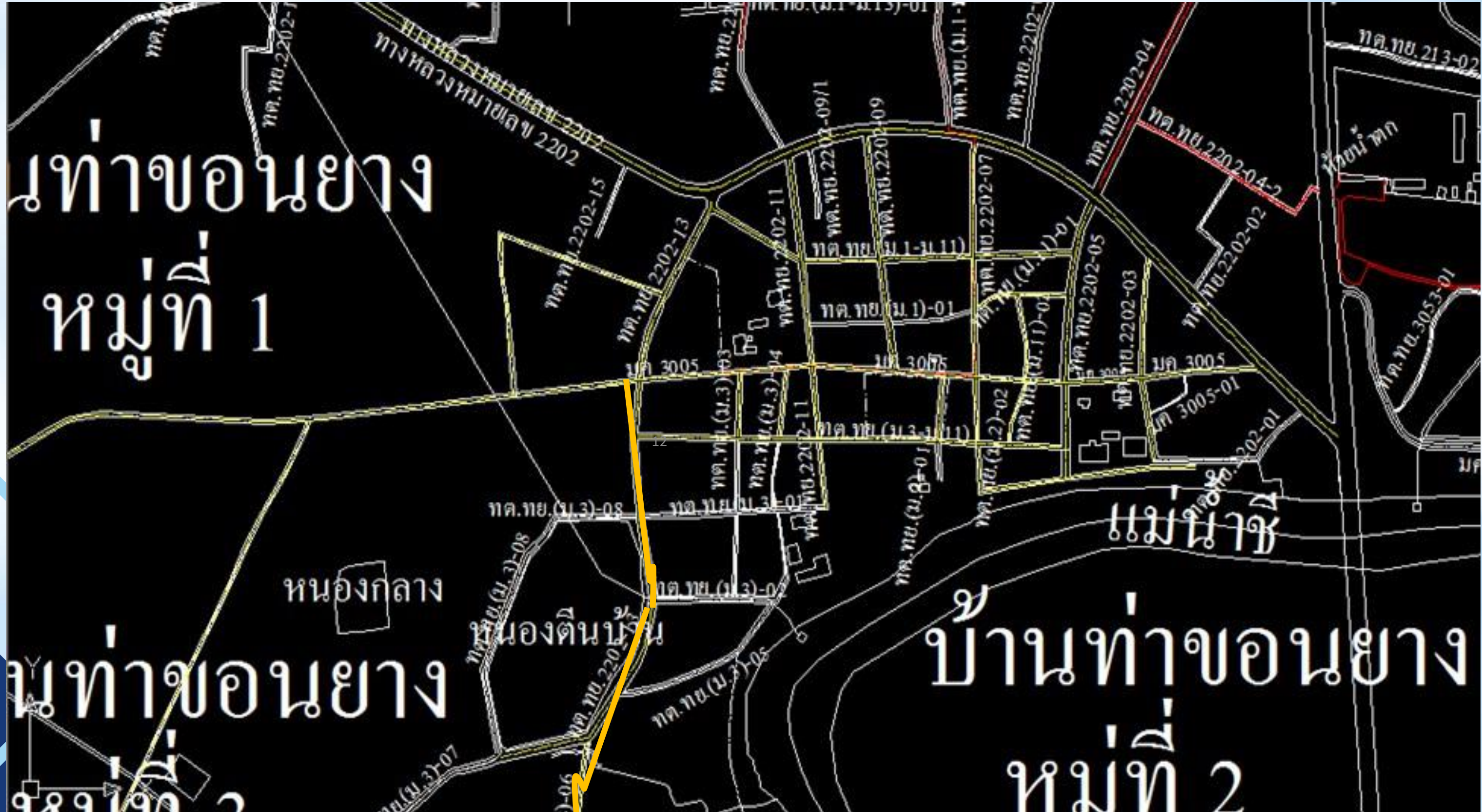
2

พื้นที่สีเหลือง บริเวณกุดตาไหล บ้านท่าวงนอก หมู่ที่ 3

- อยู่ถัดจากหนองต้นบ้าน ตัดซีหลงเหนือ
- รองรับน้ำเสียจากบ้านดอนนา ตำบลงามเรียง หอพัก และบ้านท่าวงนอก หมู่ที่ 3
- ปริมาณน้ำเสียประมาณวันละ 900 ลบ.ม./วัน ซึ่งน้ำเสียไหลลงสู่กุดตาไหล พื้นที่รับน้ำประมาณ 2 ไร่
- น้ำเริ่มมีสภาพสีดำ ส่งกลิ่นเหม็น ทำให้สัตว์น้ำตาย

2

พื้นที่สีเหลือง บริเวณกุดตาไหล บ้านท่าขนอย หมู่ที่ 3

2

พื้นที่สีเหลือง บริเวณกุดตาไหล บ้านท่าวงอนยาง หมู่ที่ 3

2

พื้นที่สีเหลือง บริเวณกุดตาไหล บ้านท่าบอนยาง หมู่ที่ 3

2

พื้นที่สีเหลือง ชีหลงเหนือ บ้านท่าวงอญยาง หมู่ที่ 3

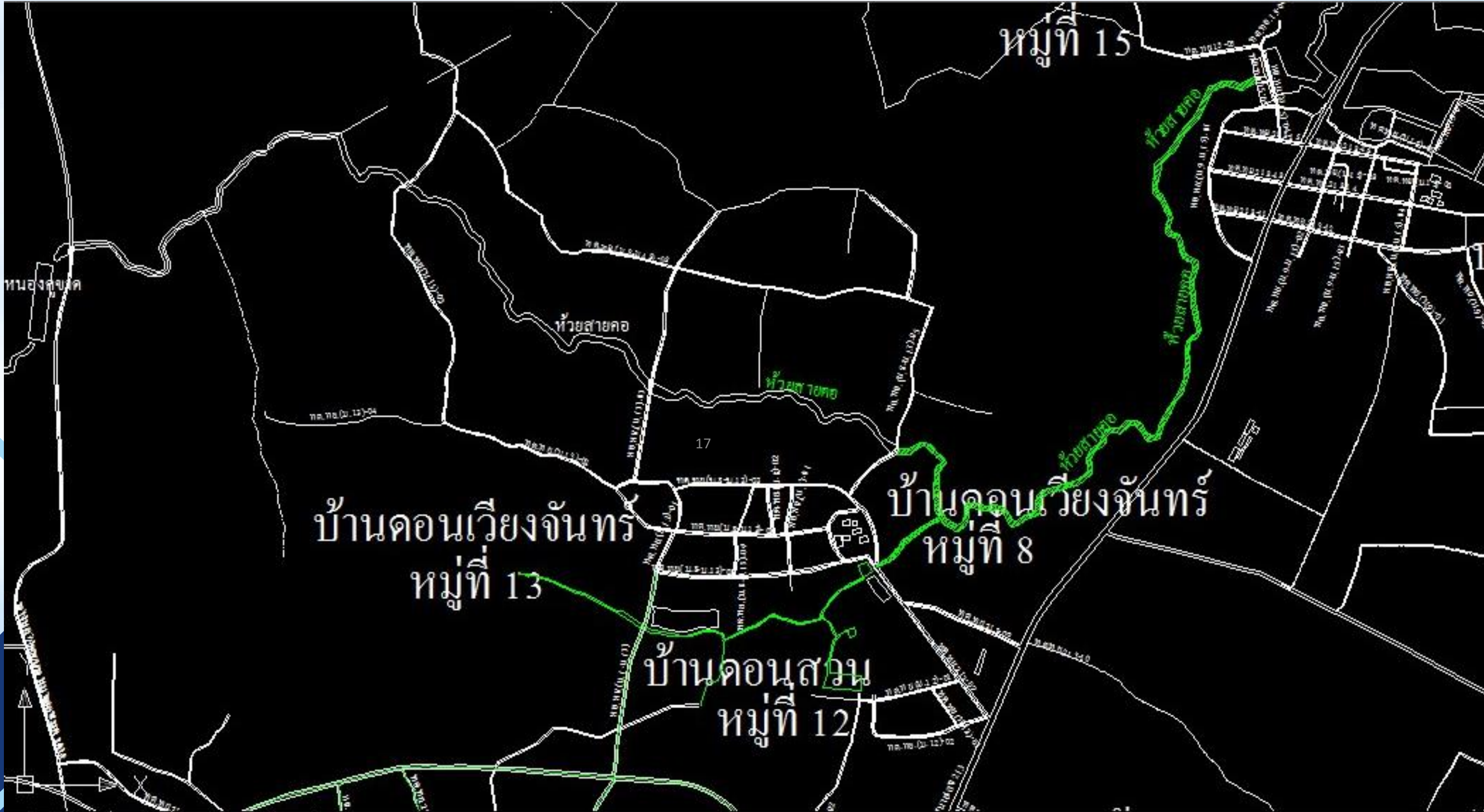
3

พื้นที่สีเขียว

- รองรับน้ำเสียจากตำบลงามเรียง วัดป่ากุ่มแก้ว ไหลลงสู่ลำรางสาธารณะ บริเวณบ้านดอนเวียงจันทร์ หมู่ที่ 8 และ 13
- ไหลลงสู่ห้วยสายคอ บ้านห้วยท้อ หมู่ที่ 9 และ 15 และไหลลงสู่ห้วยวังเลิง ลงสู่ตำบลงามเต่าพัฒนา ระยะทาง ประมาณ 15 กิโลเมตร

3

พื้นที่สีเขียว

3

พื้นที่สีเขียว บริเวณบ้านดอนเวียงจันทร์ หมู่ที่ 8

แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำ

ต้นทาง

- ❖ ออกข้อบัญญัติควบคุมการติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย
- ❖ สร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ/เจ้าของแหล่งกำเนิดน้ำเสีย ให้มีขีดความสามารถในการบำบัดน้ำเสียตามกฎหมายกำหนด โดยให้ติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำทิ้งลงท่อน้ำระบายน้ำ

กลางทาง

- ❖ สำรวจเส้นทางการไหลของน้ำพร้อมดำเนินการปรับปรุงคุณภาพน้ำ เช่น
 - การขุดลอกคูคลองและกำจัดวัชพืช เพื่อเปิดทางน้ำไหล
 - การติดตั้งกั้นหินตีน้ำ เพื่อเพิ่มปริมาณออกซิเจนในน้ำ
 - การใช้ธรรมชาติบำบัด เช่น การปลูกต้นรูปฤๅษี หรือ ผักตบชวา
- ❖ ก่อสร้างศูนย์บริหารจัดการคุณภาพน้ำ และสร้างระบบบำบัดน้ำเสียขนาดใหญ่

ปลายทาง

- ❖ สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ เช่น ประสานงานกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษ ที่ 10 ลงตรวจค่าน้ำเสียตามหอพัก
- ❖ ศึกษาระบบเทคโนโลยีการบำบัดและการบริหารจัดการน้ำเสีย ที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป
- ❖ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการในการรักษาสภาพน้ำ และการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์

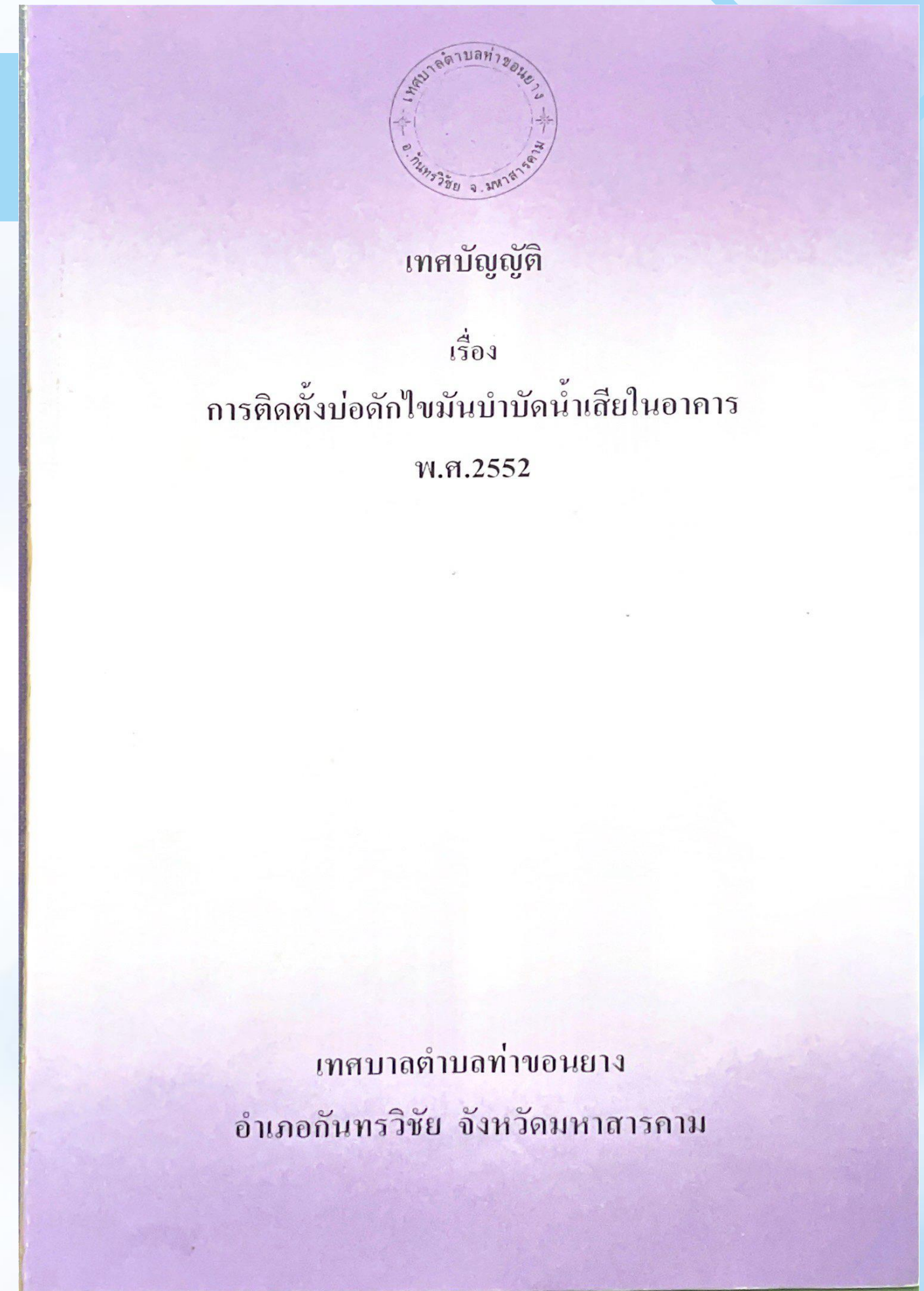

1 การแก้ไขปัญหาด้านทาง

การติดตั้งบ่อดักไขมัน

-ออกเทศบัญญัติเทศบาลตำบลท่าขนอยาง
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสีย
ในอาคาร พ.ศ. 2552

-เพื่อการควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย ซึ่งให้
ความสำคัญกับการจัดการระบบบำบัดน้ำ
เสียในครัวเรือนและชุมชน

1

การแก้ไขปัญหาด้านทาง

การติดตั้งบ่อดักไขมัน

การควบคุมการติดตั้งบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย
ในหอพัก ร้านอาหาร สถานประกอบการ เพื่อบำบัด
น้ำเสียก่อนปล่อยน้ำทิ้งลงท่อระบายน้ำรวม

2

การแก้ไขปัญหากลางทาง

การติดตั้งกังหันเติมอากาศ

การติดตั้งกังหันเติมอากาศ บำบัดน้ำเสียหนองตุ้มบ้าน บ้านท่าขอมยาง หมู่ที่ 3 เพื่อเติมออกซิเจนให้กับน้ำ โดยใช้กังหันเติมอากาศแบบพลังงานแสงอาทิตย์ 100 เปอร์เซ็นต์ เพื่อบำบัดน้ำเสียให้ผ่านค่ามาตรฐานน้ำทิ้ง โดยให้มีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

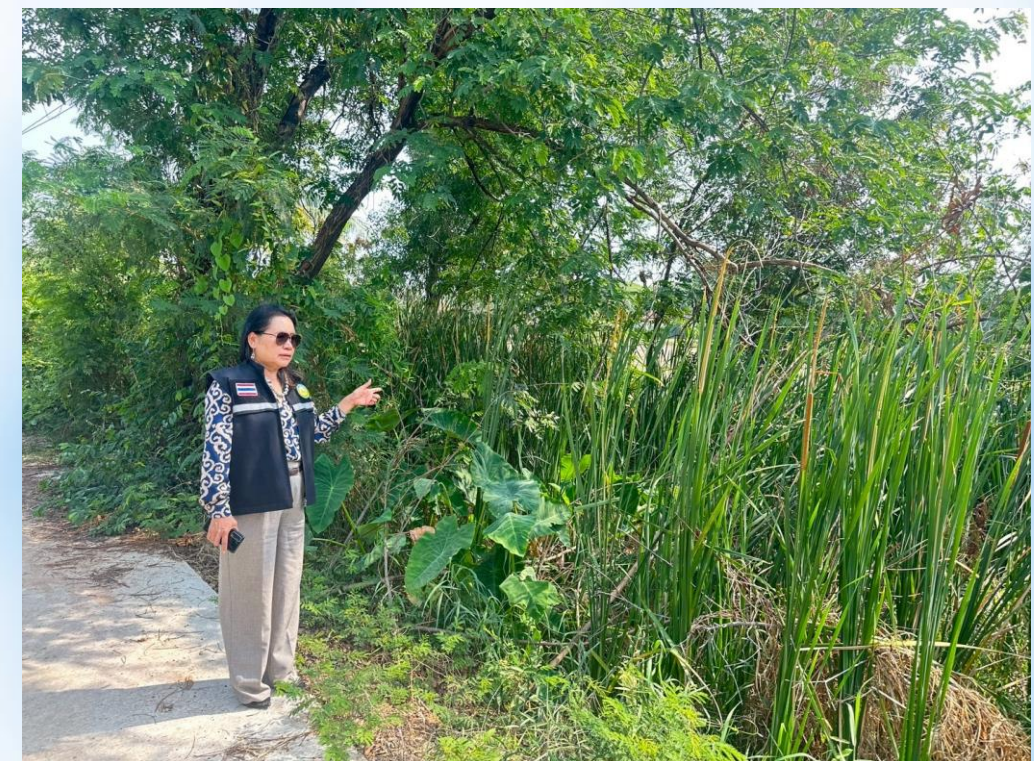

2

การแก้ไขปัญหากลางทาง

การใช้ธรรมชาติบำบัด

การใช้ธรรมชาติบำบัด โดยหลักการทั่วไปของระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำด้วยพืช เช่น ต้นรูปฤๅษี ไบบอน หรือผักตบชวา

2

การแก้ไขปัญหากลางทาง

การลอกท่อระบายน้ำ

การลอกท่อระบายน้ำ แบบบูรณาการความร่วมมือ ระหว่างเทศบาลตำบลท่าขนอย เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม หอการค้าและสภาอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม

2

การแก้ไขปัญหากลางทาง

การลอกท่อระบายน้ำ

การลอกท่อระบายน้ำ แก้ไขปัญหาท่อน้ำอุดตัน ไม่สามารถระบายได้ จนเกิดน้ำเสียและส่งกลิ่นเหม็น โดยบูรณาการร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน

3

การแก้ไขปัญหาลายทาง

การตรวจสอบและเฝ้าระวัง

ตรวจสอบการปล่อยน้ำเสีย
ลงแหล่งน้ำสาธารณะ ร่วมกับ
อำเภอกันทรวิชัย
และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม จ.มหาสารคาม

3

การแก้ไขปัญหาลาดทาง

การตรวจสอบและฝึัาระวัง

ตรวจสอบปัญหาการปล่อยน้ำทิ้ง/น้ำเสีย
ลงในคลองส่งน้ำสาธารณะ ถนนวงหว่า-ไคร่บูน

แผนความร่วมมือที่เกิดขึ้น

การทำบันทึกข้อตกลง

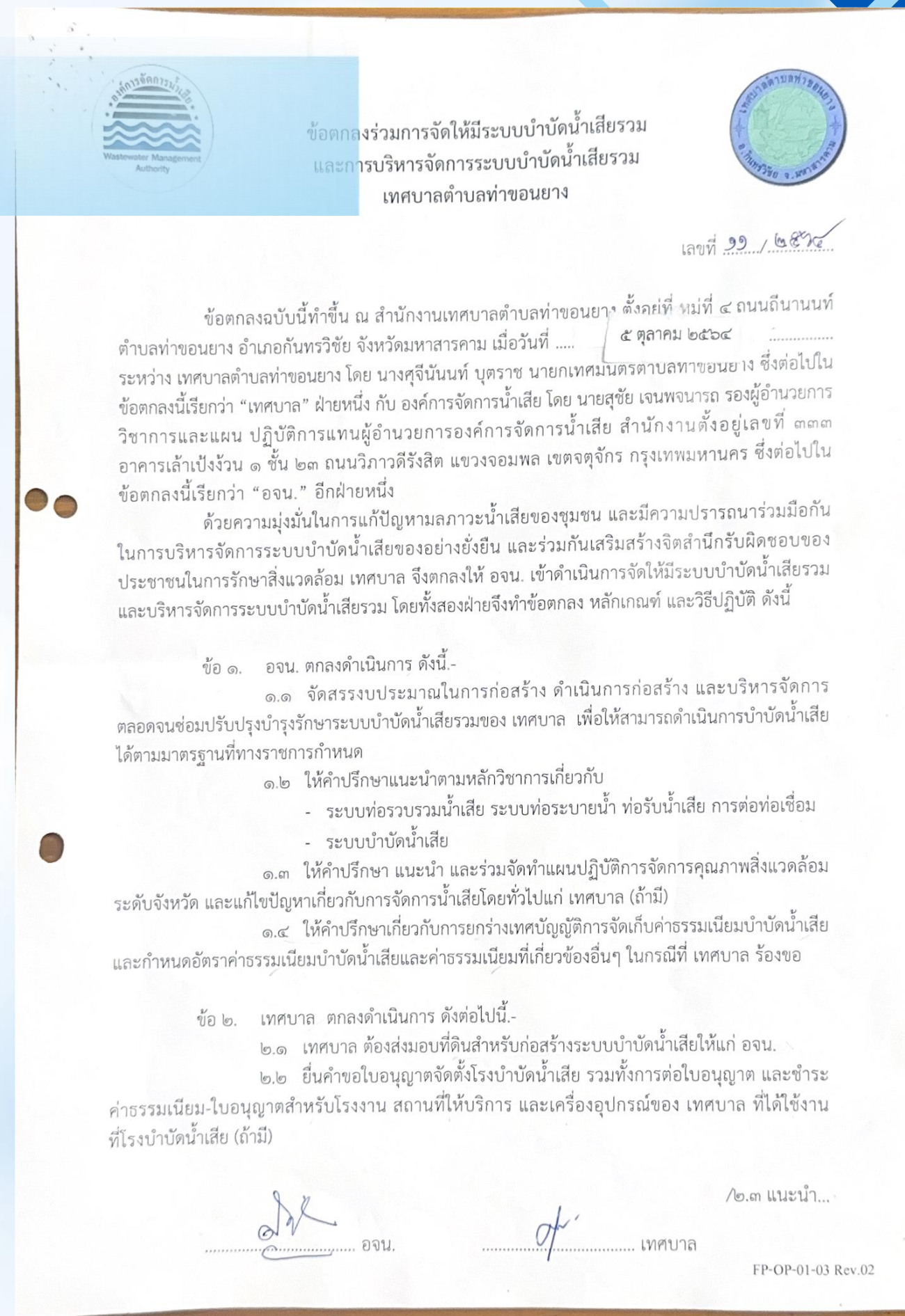
MOU เรื่อง การจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม
ระหว่าง องค์การจัดการน้ำเสีย และเทศบาลตำบล
ท่าบอนยาง เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2563

แผนความร่วมมือที่เกิดขึ้น

การทำบันทึกข้อตกลง

MOA ข้อตกลงร่วมการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม และการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2564 มีผลบังคับใช้ กำหนดระยะเวลา 15 ปี ระหว่าง 1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2579

ปัญหา/อุปสรรค

- ❖ งบประมาณเพื่อจัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย
- ❖ การขอใช้พื้นที่ในการจัดทำระบบบำบัดน้ำเสีย
- ❖ ความทับซ้อนของพื้นที่ ระหว่างที่ส่วนบุคคล
และที่สาธารณะ
- ❖ ปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มมากขึ้น

แผนงานในอนาคต

- ❖ ขอใช้และขอถอนสภาพที่สาธารณณะประโยชน์เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำหรับก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียขนาดใหญ่ ตามมาตรา 9
- ❖ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารจัดการน้ำเสีย หรือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อสร้างศูนย์บริหารจัดการคุณภาพน้ำและก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม

จบการนำเสนอ ขอขอบคุณครับ/ค่ะ